

Informacija o obezbjeđivanju finansijske nezavisnosti i samostalnosti Agencije za sprječavanje korupcije kroz zakonski garantovani budžetski okvir

U okviru pregovaračkog Poglavlja 23 – Pravosuđe i temeljna prava, jedno od ključnih mjerila Evropske komisije odnosi se na uspostavljanje održivog, nezavisnog i efikasnog sistema za prevenciju i borbu protiv korupcije, sa posebnim fokusom na korupciju na visokom nivou. Evropska komisija u kontinuitetu insistira na obezbjeđivanju pune operative, političke i finansijske nezavisnosti svih institucija u ovom sektoru, među kojima ključnu ulogu ima Agencija za sprječavanje korupcije (ASK). Finansijska autonomija prepoznata je kao osnovni preduslov koji onemogućava bilo koji oblik posrednog ili neposrednog uticaja izvršne vlasti na rad ovog tijela.

Zakon o sprječavanju korupcije taksativno izričito postavlja jasna i obavezujuća pravila u cilju zaštite finansijskog integriteta Agencije. Sredstva za rad Agencije obezbjeđuju se u budžetu Crne Gore. Proces planiranja i odobravanja sredstava je specifičan model planiranja budžeta za Agenciju, prilagođen njenom pravnom statusu i potrebi za nesmetanim radom. Članom 100 Zakona o sprječavanju korupcije, pod naslovom "Finansiranje Agencije", uspostavlja se poseban model budžetske autonomije kroz jasno definisane procedure. Prema ovom članu, Savjet Agencije predlaže nacrt budžeta i dostavlja ga nadležnom tijelu Skupštine Crne Gore, koje zatim utvrđuje konačan nacrt i prosljeđuje ga Vladi na dalje postupanje.

Kao ključna zaštitna garancija, zakon imperativno propisuje da odobrena sredstva za rad Agencije ne mogu biti manja od 0,2% tekućeg budžeta Crne Gore, pri čemu ovaj iznos mora obezbijediti potpuno, nezavisno i efikasno obavljanje svih njenih nadležnosti. U cilju osiguravanja transparentnosti, ukoliko Vlada unese izmjene u nacrt budžeta koji je prethodno utvrdilo skupštinsko tijelo, dužna je da Skupštini dostavi detaljno pisano obrazloženje. Finansijska samostalnost je u potpunosti zaokružena odredbom kojom se propisuje da Agencija o raspolaganju ovim finansijskim sredstvima odlučuje potpuno samostalno.

Dosljedna primjena zakona koji regulišu budžetsku nezavisnost važna je za stabilnost rada državnih organa i pravnu sigurnost. Kroz ovaj finansijski okvir obezbjeđuje se institucionalna samostalnost Agencije u odnosu na izvršnu vlast i osigurava njena puna nezavisnost u svakodnevnom funkcionisanju.

Obezbjeđivanjem zakonskog minimuma od 0,2% tekućeg budžeta, Agenciji se pruža finansijska osnova neophodna za održivo, samostalno i efikasno obavljanje svih njenih nadležnosti. U cilju osiguravanja nesmetanog funkcionisanja institucije u punom kapacitetu, potrebno je kroz planove i projekcije resornog ministarstva poštovati ovaj zakonski utvrđeni limit.